

Et hjerte af glas

Blodets kredsløb blev opdaget i renæssancen af den engelske læge William Harvey. Denne opdagelse vil vi i efterårsferien markere ved at byde på det andet forsøg i verdenshistorien, så vidt vides, på at forme menneskets hjerte, aorta og større kar i glas.

Glasblæser Jens Kondrup vil arbejde ud fra anatomisk korrekte modeller og afbildninger fra Anatomisk Institut, så gæsterne vil kunne følge med i skabelsesprocessen. Glasarbejdet vil foregå ved hjælp af en gasflamme, som gør glasrørene bløde, så de i Kondrups hænder vil forme sig til karsystemets bugtede og forgrenede net af blodårer.

Skelet med glashjerte indeni, og brystkassen åben.
(Foto: Farlow's Scientific Glassblowing, Inc.)

Jens Kondrups glasarbejde vil finde sted 14. oktober til 22. oktober fra kl. 10.30 til 15.00 daglig.

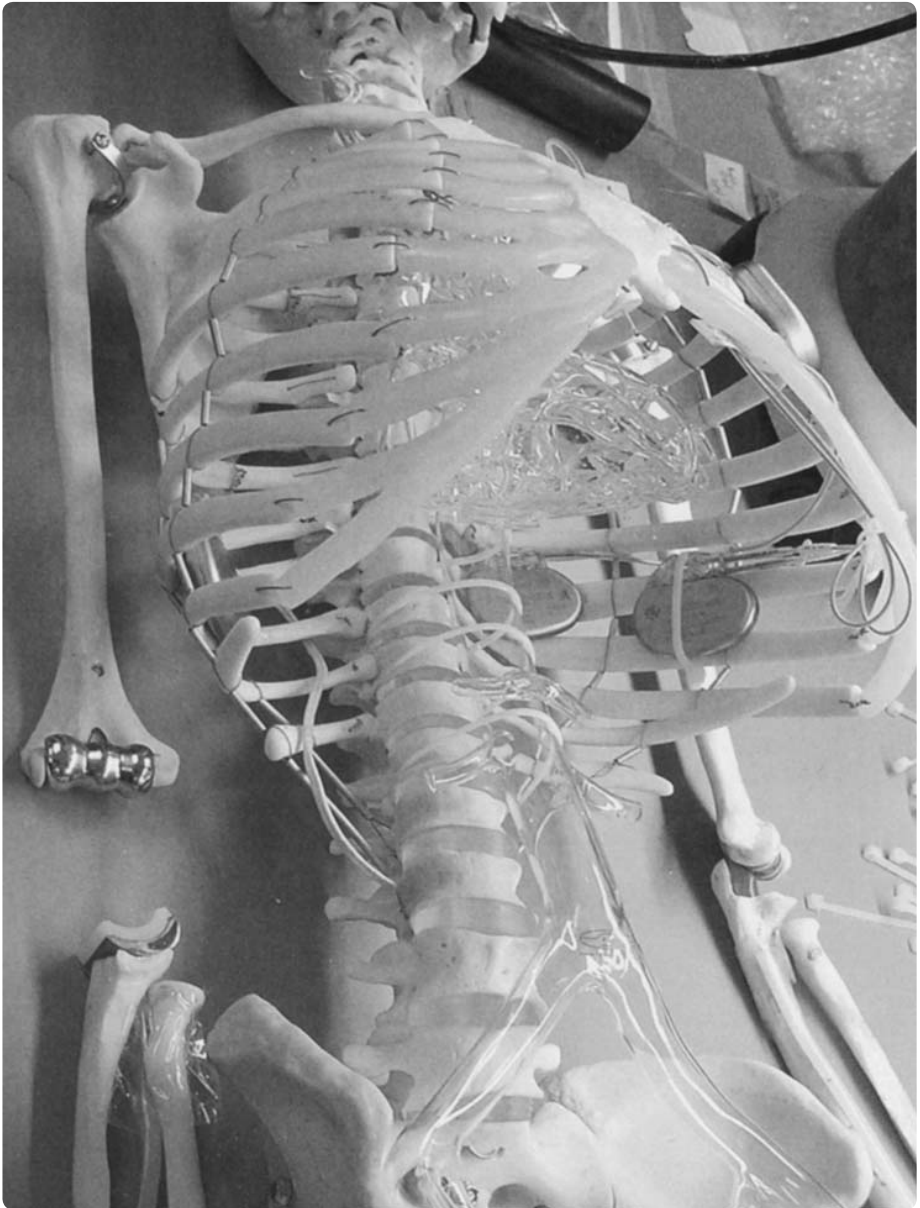
Kondrup arbejder til daglig med at forme kolber, destillationsapparater og andet kemisk udstyr, som benyttes på universitetets laboratorier. I foråret blev han og Steno Museet imidlertid inspireret, da tidsskriftet *Journal of the American Scientific Glassblowers Society* præsenterede en glasmodel af hjertet, som en amerikansk glasblæser havde formet. Kondrup har tidligere deltaget i "Masterclasses" hos nogle af verdens bedste glasblæsere og har haft sin base på Kemisk Institut i de sidste 19 år. Han er en såkaldt "scientific glassblower" (dansk: glasapparatblæser), som primært arbejder med glasrør og ikke med flydende glas, som fx glaspusterne på Holmegaards glasværk.

Før opdagelsen af blodets kredsløb i 1628 forestillede man sig, at kroppen havde to typer blod, som flød i henholdsvis arterier og vener. Veneblodet udgik fra leveren og tilførte kroppen næring. Arterieblodet var det vitale, livgivende blod, som udgik fra hjertet og indeholdt luft. Blodet vendte ikke tilbage til kroppens centrum, men blev forbrugt af kroppen.

Den danske læge Ole Worm var modstander af Harveys teori og udgav i 1632 en disputats, hvori han kritiserede Harveys teori. Worm fremførte bl.a., at Harvey ikke kunne forklare, hvorledes blodet kom fra det ene karsystem til det andet, dvs. fra arterierne til venerne. Det skete først i 1661, da den italienske læge Marcello Malpighi med et mikroskop viste, at arterier og vener var forbundet med usynlige små kar, kaldet hårkar eller kapillærer.

Omkring 1670 blev Harveys teori accepteret i Danmark af bl.a. Thomas Bartholin og Niels Stensen.

Morten A. Skydsgaard

Glashjerte skabt af glasblæser Gary Farlow. (Foto: Farlow's Scientific Glassblowing, Inc.)